

Laboratoriumdiagnostiek Mammacarcinoom

ijssel land
ziekenhuis

Hier gaat het om u.

Irma Kuipers, klinisch chemicus · 15 november 2022

Disclosure sheet

Vereniging Medische Staf

(Disclosure slide voor sprekers op nascholingsbijeenkomsten GAIA^[1])

Disclosure belangen spreker: Irma Kuipers
Presentatie: Laboratoriumdiagnostiek PSA

Geen potentiële belangenverstrengeling	x
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties ¹	geen
<ul style="list-style-type: none">• Sponsoring of onderzoeksgeld• Honorarium of anderen (financiële) vergoeding• Aandeelhouder• Andere relatie, namelijk....	geen

<http://knmg.artsennet.nl/Opleiding-en-herregistratie/GAIA-accreditatie/Aanbieders-nascholing.htm>

Tumormarkers bij borstkanker

- › NHG-Standaard Borstkanker (M07)
 - Geen laboratorium diagnostiek
- › Richtlijn FMS: Borstkanker
 - *Tumormarkerbepalingen van CA15.3 of CEA worden bij het ontbreken van meetbare/evalueerbare gemetastaseerde ziekte geadviseerd om het effect van de behandeling te evalueren.*
- › IKNL: mammacarcinoom
 - *De tumormarkers CA15.3 of CEA kunnen gebruikt worden als parameter van ziekteactiviteit wanneer er geen goede meetbare parameters zijn (zoals bij sclerotische skeletmetastasen) [ASCO 2007, Cardoso 2017]. Soms kan men aan de hand van markerstijging eerder progressie vaststellen dan met andere parameters; dit geeft echter geen overlevingsvoordeel. Zonder klinische of radiologische progressie is dit in het algemeen onvoldoende reden om het therapiebeleid te wijzigen.*

Tumormarkers bij borstkanker

› Cancer Antigen 15.3 (CA15.3)

- Transmembraan glycoproteïne
- Beschermt epitheel weefsel melkklieren
- Gezond weefsel: aanwezig aan apicale zijde van endocriene kliercellen, waardoor niet in contact met circulatie

← → ↻ 🔍 <https://www.medicalexpo.com/prod/concile-gmbh/product-92357-732192.html>

concile
Innovative Diagnostics

[Products](#) | [Catalogs](#) | [News & Trends](#) | [Exhibitions](#)

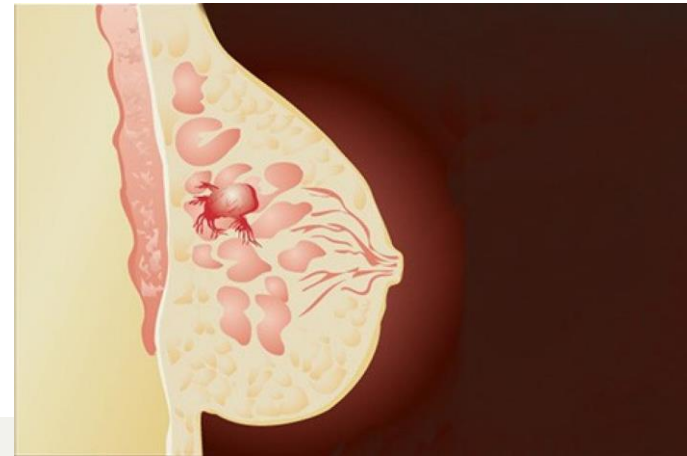
Rapid cancer test CancerCheck CA15-3

CA 15-3 plasma serum

Sold by:
concile GmbH Germany

This seller generally responds in under 12 hours

[See contact information](#)

Tumormarkers bij borstkanker

› **Cancer Antigen 15.3 (CA15.3)**

- Lage sensitiviteit (30%)
- Lage specificiteit
 - › CA15.3 kan verhoogd zijn bij borstkanker, darmkanker, longkanker, goedaardige gynaecologische aandoeningen, zwangerschap, nierfalen, vitamine B12 deficiëntie, ...
- Zeer grote verschillen tussen verschillende meetmethoden
 - › Geen internationale standaard beschikbaar

- Geen rol in screenend onderzoek!

Tumormarkers bij borstkanker

› Cancer Antigen 15.3 (CA15.3)

- Spiegelinformatie:

- › Totaal aantal aanvragen laboratoriumonderzoek 2020+2021 vanuit 1^e lijn = **31.710**
- › Totaal aantal aanvragen CA15.3 = **5**
 - › 4 uitslagen verhoogd
 - › Percentage = **<0,02%**

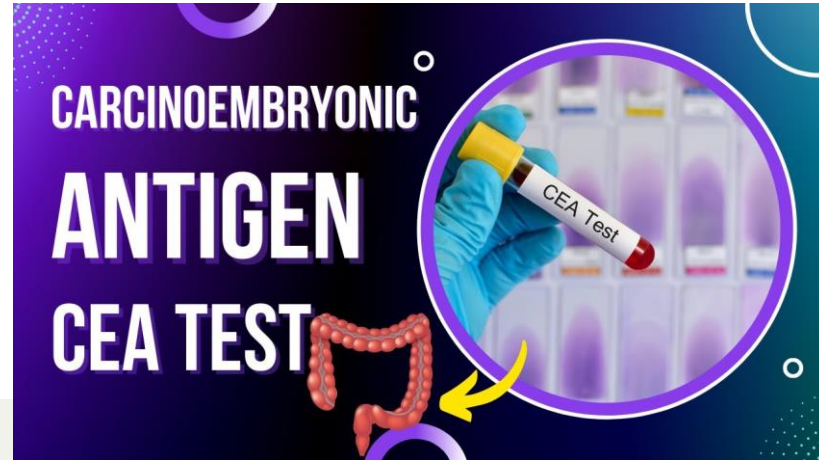
Conclusie:

Geen rol voor CA15.3 in eerste lijn

Tumormarkers bij borstkanker

› Carcino-Embryonaal antigen(CEA)

- “oncofoetaal antigen” = komt tot expressie tijdens foetale differentiatie en kan in neoplastisch weefsel opnieuw tot expressie komen
- In foetus actief in endodermale weefsels = darm, lever, pancreas

Tumormarkers bij borstkanker

› Carcino-Embryonaal antigeen(CEA)

- Lage sensitiviteit
- Lage specificiteit
 - › CEA kan verhoogd zijn bij diverse maligniteiten, maar ook bij ontstekingen, roken, cirrhose, ...
- Geen rol in screenend onderzoek!

Tabel 1 De sensitiviteit van CEA-test in bloed bij verschillende tumoren.

colon/rectumcarcinoom	0-80%
longemfyseem	0-50%
pancreascarcinoom	0-90%
actieve colitis ulcerosa	0-25%
longkanker	70%
maagcarcinoom	30-60%
alcoholische cirrose	25-70%
mammacarcinoom	55%
ovariumcarcinoom	20-50%

Tumormarkers bij borstkanker

› Carcino-Embryonaal antigeen(CEA)

· Spiegelinformatie:

- › Totaal aantal aanvragen laboratoriumonderzoek 2020+2021 vanuit 1^e lijn = **31.710**
- › Totaal aantal aanvragen CEA = **57**
 - › 0 uitslagen afwijkend
 - › Percentage = **0,2%**
- › Aantal huisartspraktijken: **16**
- › Top 3 in huisartspraktijkaanvragen (aantal CEA aanvragen in '20/'21)
 - › 1: **30** aanvragen
 - › 2: **4** aanvragen
 - › 3: **2** aanvragen

Spiegelinformatie

› Algemene informatie over 2020+2021

- 16 huisartspraktijken: **25.081** aanvragen
- Overige aanvragen 1^e lijn ("losse" huisartsen): **6.629**
- Totaal: **31.710** aanvragen

› Gemiddeld aantal testen per aanvraag: **11**

- › Top 3 in huisartspraktijkaanvragen (aantal testen per aanvraag in '20/'21)
 - › Praktijk 1: gemiddeld **22** testen (727 aanvragen)
 - › Praktijk 2: gemiddeld **21** testen (114 aanvragen)
 - › Praktijk 3+4: gemiddeld **14** testen (714 en 1419 aanvragen)

Spiegelinformatie

› Algemene informatie over 2020+2021

- 16 huisartspraktijken: **25.081** aanvragen
- Overige aanvragen 1^e lijn ("losse" huisartsen): **6.629**
- Totaal: **31.710** aanvragen

- Top 5 meest aangevraagde testen
 - › 1: **kreatinine** (+eGFR) (12.726 aanvragen)
 - › 2: **hemoglobine** (12.451 aanvragen)
 - › 3: **leucocyten** (12.431 aanvragen)
 - › 4: **trombocyten** (12.428 aanvragen)
 - › 5: **TSH** (10.420 aanvragen)
 - › 6-10: **glucose, kalium, ALAT, cholesterol profiel, natrium**

Hulp nodig
bij het inloggen in
Mijn IJsselland?

PATIENTENVOORLICHTING